

เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้ **กลุ่มสาระภาษาไทย**
ระดับประถมศึกษาตอนปลาย

ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น ชุดที่ ๒

ประเพณี ลงแขก

โดย โชติ ศรีสุวรรณ

คำนำ

หนังสือชุด เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น (ชุดที่ ๒) นี้ พัฒนามาจากชุด ผูกเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยนิทาน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยในฉบับปรับปรุงใหม่นี้ ได้เพิ่มเติมเนื้อหาและแบบฝึกหัด พร้อมภาพประกอบที่สวยงามทั้งเล่ม เป็นนวัตกรรมสำหรับเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้านภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ ๕ สาระด้วยกัน คือ

สาระที่ ๑ การอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

หนังสือชุดนี้ ผู้เขียนมุ่งหวังให้เป็นแบบอย่างในการผลิตนวัตกรรมเพื่อการสอนสำหรับครู – อาจารย์ หรือผู้ปกครองนำไปสอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับลูกหลานได้ เพราะมีเนื้อหาสาระและแบบฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ครบทั้ง ๕ สาระ เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย บุคลิกภาพ รวมถึงทักษะด้านต่างๆ เช่น ทักษะทางสังคม จริยธรรม คุณธรรม อีกทั้งค่านิยมอันดีงาม ในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด เพราะมีการบูรณาการในกลุ่มสาระเดียวกันนำไปสู่กลุ่มสาระอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น การสัมพันธ์กับกลุ่มสาระอื่นเป็นไปตามธรรมชาติ โดยคำนึงถึงความต้องการทางสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และเป็นผู้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ขณะเดียวกันก็ทำให้สังคมเป็นสุขด้วย

สำนักพิมพ์สภาพรblick

จากผู้เขียนถึงครูผู้สอนและผู้ปกครอง

การเรียนรู้ภาษาไทยเป็นพื้นฐานสู่การเรียนรู้กลุ่มสาระอื่นๆ หากผู้เรียนไม่มีทักษะการใช้ภาษาไทยแล้ว จะเกิดปัญหาต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้นสื่อหรือนวัตกรรมต่างๆ เข้ามาช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น แนวทางการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยนิทาน เป็นหนทางหนึ่งที่ครูผู้สอนและผู้ปกครองจะช่วยให้ลูกศิษย์หรือลูกหลานได้ฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การดู การอ่าน และการเขียน เพราะนิทานให้ความบันเทิง ความสนุกสนาน และแฝงไว้ด้วยข้อคิด คุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม หล่อหลอมจิตใจให้ผู้เรียนเป็นคนดี

หนังสือชุด เสริมทักษะพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ระดับประถมศึกษาตอนปลาย ชุด อ่านคล่อง เขียนได้ ใช้เป็น (ชุดที่ ๒) เหมาะที่ผู้ปกครองจะมีไว้ให้ลูกหลานได้อ่าน เพื่อสละบันเทิงและทำกิจกรรมท้ายเล่ม เพื่อทบทวนความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วจากในโรงเรียน บุตรหลานของท่านจะได้ใช้เวลาว่างสำหรับการเรียนรู้ภาษาไทยให้เกิดทักษะและเข้าใจในการเรียนรู้ภาษาไทยยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบคุณครู - อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองที่มองเห็นประโยชน์ของชุดฝึกเสริมทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยนี้ และได้นำไปใช้กับศิษย์และลูกหลาน เพื่อดำรงไว้ซึ่งภาษาไทยอันเป็นมรดกของชาติไทยเราตลอดไป

ด้วยความขอบคุณยิ่ง
โชติ ศรีสุวรรณ

ประเพณีลงแขก

ความมีน้ำใจของคนไทย ทำให้ประเพณีต่างๆ เกิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจกัน ไม่ว่าจะเป็นงานส่วนตัวหรืองานส่วนรวม ดังเราจะเห็นการให้ความร่วมมือกันเกิดขึ้นโดยปกติแล้วถ้าเป็นงานที่ไม่เลือบ่ากว่าแรง เจ้าของงานมักจะทำเอง แต่ถ้าเป็นงานที่ต้องการให้เสร็จในวันเดียว คนไทยจะมีวิธีการบอกกล่าวหรือให้वानขอความร่วมมือจากญาติมิตรหรือเพื่อนร่วมหมู่บ้านให้มาช่วยทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เราเรียกว่า ‘การลงแขก’ ซึ่งมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านานจนกลายเป็นประเพณีอันดีงามของคนไทยมาจนกระทั่งทุกวันนี้

ประเพณีการลงแขกในภาคอีสานมี ๓ อย่าง คือ

- การลงแขกทำเรือน
- การลงแขกหาอาหาร
- การลงแขกทำนา

การลงแขกทำเรือน

การทำเรือนของคนไทยสมัยโบราณ มักจะสร้างในวันเดียว จึงจะถือว่าเป็นสิริมงคลสำหรับผู้อยู่อาศัย คนไทยภาคอีสานก็มีความเชื่อเช่นนั้น ดังนั้นเมื่อจะมีการสร้างบ้านเรือน เจ้าของจะต้องเตรียมสิ่งที่ใช้ในการก่อสร้างให้พร้อมเพรียง และก่อนจะถึงวันสร้างบ้าน เจ้าของบ้านจะเที่ยวไปบอกกล่าวญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านในหมู่บ้านให้ทราบว่า ตนจะสร้างบ้านเรือน จึงขอแรงไปช่วยทำ จะใช้คนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการแรงงานของเจ้าของบ้านเรือนนั้น

เมื่อถึงวันลงแขก ผู้ที่ถูกขอร้องจะมาช่วยงานแต่เข้าด้วยความเต็มใจ โดยที่เจ้าของเรือนไม่ต้องจ่ายเงินเป็นค่าจ้าง แต่จะเตรียมอาหารอย่างดีที่คนอีสานชอบรับประทาน เช่น ลาบ ตำส้ม และอาหารอื่นๆ ให้เพียงพอ

ฝ่ายแขกที่มาช่วยก็จะตั้งอกตั้งใจทำงานไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย จนกระทั่งเสร็จงานก็จะกลับเรือนของตน

